

B.Com. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination
March/April-2023 (Old Course)
MANAGEMENT ACCOUNTING - 1 (DISC. SPE. ELE -3)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ જુનાગઢ લિ. ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

(૨૦)

જવાબદારીઓ	31-3-21	31-3-22	મિલકતો	31-3-21	31-3-22
ઈક્વિટી શેરમુદી	52,000	80,000	જમીન-મકાન (પડતર કિંમત)	23,600	36,800
નફા નુકશાન ખાતુ	21,400	30,720	ફર્નિચર (પડતર કિંમત)	12,800	8,800
પરચુરણ લેણદારો	80,000	88,800	મોટર વાહનો (પડતર કિંમત)	16,000	32,800
દેવી હુંડીઓ	16,000	15,200	રોકાણો (લાંબા ગાળાના)	41,680	32,480
એકત્રિત ધસારો:			સ્ટોક	51,000	78,080
જમીન-મકાન	9,600	7,200	દેવાદારો	31,920	27,280
ફર્નિચર	4,800	4,480	હાથ પર રોકડ	14,000	18,960
મોટર વાહનો	7,200	13,600	શેર બહાર પાડવાનો ખર્ચ	-	4,800
	1,91,000	2,40,000		1,91,000	2,40,000

વધારાની માહિતી:-

- મકાન કે જેની પડતર કિંમત રૂ. 15,200, જેના પર એકત્રિત ધસારો રૂ. 6,400 છે તે રૂ. 20,000 માં વેચેલ છે.
 - વર્ષ દરમિયાન કોઈ ફર્નિચર ખરીદવામાં આવ્યું ન હતું, આમ છતાં કેટલોક ફર્નિચર જેના પર એકત્રિત ધસારો રૂ. 800 છે તે રૂ. 2,000 માં વેચેલ હતું.
 - રોકાણો પડતર કિંમતે ચોપડે નોંધવામાં આવે છે. વર્ષ દરમિયાન કેટલાક રોકાણો નકામા જણાવા તે માંડી વાળવામાં આવ્યા હતા.
 - વર્ષ દરમિયાન શેર બહાર પાડવાના ખર્ચ પૈકી 1/3 ભાગ માંડી વાળવામાં આવ્યો હતો.
- ઉપરની વિગતો પરથી કાર્યશીલ મુદ્દીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક, ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક અને જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ સોરઠ લિ. ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

જવાબદારીઓ	31-3-21	31-3-22	મિલકતો	31-3-21	31-3-22
ઈક્વિટી શેરમુદી દરેક			ચોખ્ખી કાયમિ મિલકતો	7,00,000	12,15,000
રૂ.10 નો એક એવા	5,00,000	7,50,000	રોકાણો	75,000	60,000
સામાન્ય અનામત	3,00,000	1,00,000	સ્ટોક	50,000	75,000
નફા નુકશાન ખાતુ	1,00,000	1,60,000	પરચુરણ દેવાદારો	2,75,000	1,75,000
10%ના ડિબેન્ચર	-	2,50,000	હાથ પર રોકડ	60,000	45,000
પરચુરણ લેણદારો	2,25,000	2,55,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	40,000	30,000
કરવેરા જોગવાઈ	75,000	85,000			
	12,00,000	16,00,000		12,00,000	16,00,000

વધારાની માહિતિ:

- તા.1-4-2022 ના રોજ સામાન્ય અનામતને મુડિકૃત કરીને દરેક બે ઈક્વિટી શેર દીઠ એક ઈક્વિટી શેર લેખે બોનસ શેર આપવામાં આવ્યા હતા.
- વર્ષ દરમિયાન રૂ. 70,000 નો આવક વેરો ચુકવવામાં આવ્યો હતો.
- વર્ષ દરમિયાન રૂ. 45,000 વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ચુકવવામાં આવ્યું હતું.
- કાયમિ મિલકતો પર રૂ. 25,000 ધસારો ગણેલો છે.
- રૂ. 25,000 ની પડતર કિંમતના રોકાણો રૂ. 5,000 ના નફાથી વેચ્યા હતા અને નફો નુકશાન ખાતે જમા કર્યો હતો.

ઉપરની વિગતો પરથી કાર્યશીલ મુડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક, ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક અને જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨ અતુલ લિ. દ્વારા ઉત્પાદિત એક વસ્તુ 'Z' ના ઉત્પાદન માટેનું પ્રમાણ મિશ્રણ નીચે મુજબ છે.

(૨૦)

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામદીઠ કિંમત (રૂ.)
A	50	10.00
B	20	8.00
C	30	20.00

બગાડનું સામાન્ય પ્રમાણ દાખલ કરેલ એકમોના 10% જેટલું છે. બગાડની કોઈ ભંગાર કિંમત ઉપજતી નથી.

ખરેખર ઉત્પાદન 9,000 કિલોગ્રામ થયું. જે અંગે ખરેખર વપરાયેલ માલસામાન અને પડતર નીચે મુજબ હતી.

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામદીઠ કિંમત
A	5,200	11.00
B	2,100	7.50
C	3,200	19.00

તમારે નીચે મુજબ વિચલનો શોધવાના છે:

- માલસામાન ખર્ચ વિચલન
- માલસામાન ભાવ વિચલન
- માલસામાન વપરાશ વિચલન
- માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
- માલસામાન ઉપજ વિચલન

અથવા

પ્રશ્ન.૨ જામ લિ. દ્વારા ઉત્પાદિત એક વસ્તુ 'Q' ના ઉત્પાદન માટેનું પ્રમાણ મિશ્રણ નીચે મુજબ છે.

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામદીઠ કિંમત (રૂ.)	કુલ (રૂ.)
A	5	20.00	100.00
B	2	16.00	32.00
C	3	40.00	120.00
પ્રમાણિત કુલ	10	-	252.00
બાદ: 10% પ્રમાણ ઘટ	1	-	-
પ્રમાણ ઉત્પાદન	9	-	-

ખરેખર ઉત્પાદન અંગેની માહિતિ નીચે મુજબ છે.

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામદીઠ કિંમત (રૂ.)	કુલ (રૂ.)
A	2,600	22.00	57,200.00
B	1,050	15.00	15,750.00
C	1,600	38.00	60,800.00
ખરેખર કુલ	5,250	-	1,33,750.00
બાદ: ખરેખર ઘટ	750	-	-
ખરેખર ઉત્પાદન	4,500	-	-

તમારે નીચે મુજબ વિચલનો શોધવાના છે:

- i) માલસામાન ખર્ચ વિચલન
- ii) માલસામાન ભાવ વિચલન
- iii) માલસામાન વપરાશ વિચલન
- iv) માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
- v) માલસામાન ઉપજ વિચલન

પ્રશ્ન.3 કિષ લિ. દ્વારા ઉત્પાદિત વસ્તુ 'Z' ના એક એકમના ઉત્પાદન માટે કામદાર કલાકો અને કામદાર કલાકદીઠ મજૂરી દર નીચે મુજબ છે. (૧૫)

કામદારો	કલાકો	કલાક દીઠ દર રૂ.	કુલ મજૂરી રૂ.
કુશળ	5	60.00	300.00
અર્ધ-કુશળ	4	30.00	120.00
બિન-કુશળ	8	20.00	160.00

વસ્તુ 'Z' નું ખરેખર ઉત્પાદન 1,000 એકમોનું થયું હતું જે માટે ખરેખર કામદાર કલાકો અને ખરેખર ચુકવેલ કુલ મજૂરી નીચે મુજબ છે.

કામદારો	કલાકો	કુલ મજૂરી રૂ.
કુશળ	4,500	3,60,000
અર્ધ-કુશળ	4,200	1,26,000
બિન-કુશળ	10,000	1,80,000

ઉપરની વિગત પરથી નીચેના વિચલનો ગણો.

- i) મજૂરી ખર્ચ વિચલન
 - ii) મજૂરી દર વિચલન
 - iii) મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન
 - iv) કામદાર મિશ્રણ વિચલન
- અથવા

પ્રશ્ન.3 વસ્તુ 'Q' ના એક એકમના ઉત્પાદન માટે કામદાર કલાકો અને કામદાર કલાકદીઠ મજૂરી દર તેમજ વસ્તુ 'Q' ના 150 એકમોના ઉત્પાદન માટે ખરેખર કામદાર કલા ખરેખર ચુકવેલ કુલ મજૂરી નીચે મુજબ છે.

કામદારો	1 એકમ માટે પ્રમાણિત		150 એકમો માટે ખરેખર	
	કલાકો	કલાક દીઠ દર રૂ.	કલાકો	કુલ મજૂરી રૂ.
કુશળ	15	72.00	2,100	1,89,000
અર્ધ-કુશળ	24	36.00	4,500	1,45,800
બિન-કુશળ	12	54.00	1,890	1,02,060

ઉપરની વિગત પરથી નીચેના વિચલનો ગણો.

- i) મજૂરી ખર્ચ વિચલન
- ii) મજૂરી દર વિચલન
- iii) મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન
- iv) કામદાર મિશ્રણ વિચલન

પ્રશ્ન.૪ ધૈર્ય લિ. ની માહિતિ નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

વર્ષ	વેચાણ (રૂ.)	નફો/ખોટ (રૂ.)
2020-21	10,00,000	-20,000
2021-22	15,00,000	1,80,000

ઉપરની માહિતિ પરથી નીચેની ગણતરી કરો.

- P.V. ગુણોત્તર
- સમતુલ બિંદુ
- જ્યારે વેચાણ રૂ. 12,00,000 હોય ત્યારે નફો
- રૂ. 1,00,000 નફો મેળવવા માટે જરૂરી વેચાણ
- જ્યારે નફો રૂ. 1,60,000 હોય ત્યારે સલામતિનો ગાળો

અથવા

પ્રશ્ન.૪ ચેતના લિ. ની વર્ષ 2021-22 ની માહિતિ નીચે મુજબ છે.

P.V. ગુણોત્તર	60%
વેચાણ પર નફાનો દર	30%
વેચેલા માલની કુલ પડતર	રૂ. 30,80,000

ઉપરની માહિતિ પરથી નીચેની ગણતરી કરો.

- સ્થિર ખર્ચ
- સમતુલ બિંદુ
- જ્યારે વેચાણ રૂ. 40,00,000 હોય ત્યારે નફો
- રૂ. 2,40,000 નફો મેળવવા માટે જરૂરી વેચાણ
- જ્યારે નફો રૂ. 3,60,000 હોય ત્યારે સલામતિનો ગાળો

ENGLISH VERSION

Que.1 Following are the Balance sheets of Junagadh Ltd.

(20)

Liabilities	31/3/21	31/3/22	Assets	31/3/21	31/3/22
Equity Share Capital	52,000	80,000	Land & Building (at cost)	23,600	36,800
P. & L. A/c	21,400	30,720	Furniture (at cost)	12,800	8,800
Sundry Creditors	80,000	88,800	Motor Vehicle (at cost)	16,000	32,800
Bills Payable	16,000	15,200	Investments (long term)	41,680	32,480
Depreciation Fund:			Stock	51,000	78,080
Land and Building	9,600	7,200	Debtors	31,920	27,280
Furniture	4,800	4,480	Cash on hand	14,000	18,960
Motor Vehicles	7,200	13,600	Share issue expenses	-----	4,800
	1,91,000	2,40,000		1,91,000	2,40,000

Additional Information:

- Building of cost price of Rs. 15,200, depreciation accumulated on which Rs. 6,400 was sold by Rs. 20,000
- No furniture was purchased during the year but certain furniture having accumulated depreciation of Rs. 800 was sold for Rs. 2,000
- Investments are shown at cost in Balance Sheets. Certain investments was useless hence were written off during the year.
- 1/3 of the expenses of share issue was written off during the year.

From the above prepare Fund Flow Statement, Working Capital Statements and necessary accounts.

OR

Que.1 Following are the Balance sheets of Sorath Ltd.

Liabilities	31/3/21	31/3/22	Assets	31/3/21	31/3/22
Equity Share Capital of Rs. 10 each	5,00,000	7,50,000	Net Fixed Assets	7,00,000	12,15,000
General Reserve	3,00,000	1,00,000	Investments	75,000	60,000
P. & L. A/c	1,00,000	1,60,000	Stock	50,000	75,000
10% Debenture	-----	2,50,000	Sundry Debtors	2,75,000	1,75,000
Sundry Creditors	2,25,000	2,55,000	Cash on hand	60,000	45,000
Provision for Tax	75,000	85,000	Preliminary expense	40,000	30,000
	12,00,000	16,00,000		12,00,000	16,00,000

Additional Information:

- On 1/4/2022 bonus share at one share for every two shares were issued by capitalizing General Reserve.
- Income tax of Rs. 70,000 was paid during the year.
- Interim dividend of Rs. 45,000 was paid during the year.
- Depreciation Rs. 25,000 was provided on Fixed Assets.
- Investments costing Rs. 25,000 were sold at a profit of Rs. 5,000 and the profit was credited to Profit and Loss Account.

From the above prepare Fund Flow Statement, Working Capital Statements and necessary accounts.

Que.2 The standard mix of product 'Z' manufactured by Atul Ltd. is as under:

(20)

Materials	Kilograms	Price per Kg.
A	50	10.00
B	20	8.00
C	30	20.00

The standard loss in production is 10% of the input. There is no scrap value.

Actual production of product 'Z' was 9000 kgs. and actual consumption of materials and cost were as under

Materials	Kilograms	Price per Kg.
A	5,200	11.00
B	2,100	7.50
C	3,200	19.00

You are required to calculate the following variances:

- Material cost variances
- Material price variance
- Material usage variance
- Material mix variance
- Material yield variance

OR

Que.2 The standard mix of product 'Q' manufactured by Jam Ltd. is as under:

Materials	Kilograms	Price per Kg. (Rs.)	Total (Rs.)
A	5	20.00	100.00
B	2	16.00	32.00
C	3	40.00	120.00
Total input	10	-----	252.00
Less: 10% loss	1	-----	-----
Standard Production	9	-----	-----

Details about actual production were as follows:

Materials	Kilograms	Price per Kg. (Rs.)	Total (Rs.)
A	2,600	22.00	57,200.00
B	1,050	15.00	15,750.00
C	1,600	38.00	60,800.00
Total input	5,250	-----	1,33,750.00
Less: loss	750	-----	-----
Standard Production	4,500	-----	-----

You are required to calculate the following variances:

- i) Material cost variances iv) Material mix variance
- ii) Material price variance v) Material yield variance
- iii) Material usage variance

Que.3 Krish Ltd. produce a product 'Z' for which standard labor hours and standard labor rate to produce 1 unit is as under: (15)

Labor	Hours	Rate per hour Rs.	Total labor Rs.
Skilled	5	60.00	300.00
Semi-skilled	4	30.00	120.00
Unskilled	8	20.00	160.00

Actual production of product 'Z' was 1000 units for which actual hours worked and wages paid were as under.

Labor	Hours	Total labor Rs.
Skilled	4,500	3,60,000
Semi-skilled	4,200	1,26,000
Unskilled	10,000	1,80,000

From the above calculate the following variance:

- i) Labor Cost Variance iii) Labor Efficiency Variance
- ii) Labor Rate Variance iv) Labor Mix Variance

OR

Que.3 The standard labor hours and rates per hour for producing 1 unit of product 'Q' and actual production of product 'Q' was 150 units for which actual hours worked and wages paid were as under:

Labor	Standard for 1 unit		Actual for 150 unit	
	Hours	Rate per hour Rs.	Hours	Total labor Rs.
Skilled	15	72.00	2,100	1,89,000
Semi-skilled	24	36.00	4,500	1,45,800
Unskilled	12	54.00	1,890	1,02,060

From the above calculate the following variance:

- i) Labor Cost Variance iii) Labor Efficiency Variance
- ii) Labor Rate Variance iv) Labor Mix Variance

Que.4 Information of Dhairya Ltd. is as under: (15)

Year	Sales (Rs.)	Profits/Losses (Rs.)
2020-21	10,00,000	-20,000
2021-22	15,00,000	1,80,000

From the above information calculate the followings:

- i) P.V. Ratio
- ii) Break Even Point
- iii) Profit, when sales is Rs. 12,00,000
- iv) Necessary sales to earn profit of Rs. 1,00,000
- v) Margin of safety, when profit is Rs. 1,60,000

OR

Que.4 Information of Chetana Ltd. for the year 2021-22 is as under:

P.V. Ratio	60%
Rate of Profit on Sales	30%
Total cost of goods sold	Rs. 30,80,000

From the above information calculate the followings:

- i) Fixed Cost
- ii) Break Even Point
- iii) Profit, when sales is Rs. 40,00,000
- iv) Necessary sales to earn profit of Rs. 2,40,000
- v) Margin of safety, when profit is Rs. 3,60,000
